

LSITM

Learning Styles Inventory

DEZVOLTAT DE TOM OAKLAND, JOSEPH GLUTTING, CONNIE HORTON

RAPORT PREGATIT PENTRU:

JANE SAMPLE

Sex: FEMININ

Varsta:

CHESTIONAR APLICAT SUB LICENTA DE:

Psiholog:

Administrat la data de: 2007/03/09

Raport generat la data/ora: 23.11.2007 / 18:57:10

Identificator/serie: 00061740

INTERPRETAREA ACESTUI RAPORT

SCOP

Acest raport ajuta la înțelegerea mai buna a caracteristicilor preferentiale, atitudinale și comportamentale ale elevului evaluat, referitor la cateva dimensiuni-cheie legate de temperament și de stilurile de învățare.

Raportul este creat pentru utilizarea de către psihologi, consilieri ori alți profesioniști specializați, în cadrul muncii lor cu clienții.

UTILIZARE

Deși formulat ca un raport de sine-stator, care, mai ales în a doua secțiune (raportul detaliat), poate fi cu destul de multă ușurință înțeles și de persoane nespecializate în utilizarea testelor psihologice, cum ar fi părinți, profesori sau chiar elevi, acest raport a fost proiectat și dezvoltat în așa fel încât să ofere asistență profesionistului care interpretează rezultatele testului.

Aceste rezultate trebuie luate în considerare doar împreună cu opinia profesională a unui specialist și doar după coroborarea datelor rezultate din acest test cu rezultatele unui interviu ori a altor posibile instrumente psihometrice. Rezultatele continute în acest raport pot fi supuse unor interpretări diferențiate și unor sublinieri speciale, ca funcție a unor astfel de coroborări făcute de profesioniști specializați.

FUNDAMENT

Acest raport este bazat pe LSI, un instrument psihometric care a fost validat într-o mare varietate de programe de cercetare, inclusiv în studii extensive în România.

LSI (Learning Styles Inventory) este un instrument structurat, verbal, omnibus, bazat pe conceptul tipurilor de temperament, care a fost construit pentru a măsura preferințele temperamentale și stilurile de învățare ale elevilor cu vârste cuprinse între 8 și 18 ani. Chestionarul constă din 69 de itemi, grupați în patru scale bipolare, care sunt bazate pe tipurile temperamentale propuse de Carl Gustav Jung.

CE INFORMATII SUNT INCLUSE IN ACEST RAPORT?

SECȚIUNI

Pe lângă această secțiune introductivă, raportul conține patru alte secțiuni:

1. Rezumatul preferințelor LSI,
2. Analiza stilurilor,
3. Analiza combinației de stiluri,
4. Datele Modus Operandi.

REZUMAT

Secțiunea care cuprinde "Rezumatul preferințelor LSI" conține un tabel cu scorurile caracteristice pentru elevul evaluat, la cele patru scale bipolare ale chestionarului, precum și puterea acestor preferințe. Suplimentar, această secțiune cuprinde o scurtă explicație a semnificațiilor comportamentale ale unei preferințe slabe, moderate, puternice sau foarte puternice.

SCORURI T

Scorurile tuturor scalelor LSI sunt reprezentate în această secțiune sub forma unor scoruri T bazate pe prevalența. Scorurile T sunt o modalitate de standardizare a scorurilor unor scale cu un număr diferit de itemi, cu varianta diferită și cu distribuții diferite. Astfel, scorurile T sunt caracterizate pentru toate scalele de o medie de 50 de puncte și o deviație standard de 10 puncte. Scorurile T bazate pe prevalența sunt utilizate în evaluările bazate pe teorii tipologice și au caracteristica suplimentară de a fi forta pentru toate tipurile măsurate existente în esanșionul normativ a unor proporții similare cu cele tipice pentru populația generală. Scorurile T utilizate în acest raport sunt calculate pe baza unui esanșion normativ românesc reprezentativ la nivelul întregii țări, cu un volum de N=2400 subiecți (1200 de băieți și 1200 de fete), cu vârste cuprinse între 8 și 18 ani.

STILURI

Secțiunea de "Analiza a stilurilor" conține referințe generale și descrieri ale celor patru stiluri caracteristice pentru elevul evaluat (Extravert sau Introvvert, Practic sau Imaginativ, Rational sau Emotional și Organizat sau Flexibil). Dorim să accentuăm faptul că toate descrierile prezentate în această secțiune apar cu atât mai puternic în comportamentul elevului evaluat cu cât preferința pentru respectivul tip este mai accentuată. Descrierile din această secțiune sunt mai întotdeauna corecte pentru elevii cu preferințe puternice sau foarte puternice, sunt supuse unor nuanțe în interpretare pentru elevii cu preferințe moderate și se pot dovedi parțial eronate pentru elevii cu preferințe slabe. Informațiile din această secțiune sunt organizate pentru fiecare preferință descrisă în șapte capitole separate, care sunt detaliate și explicate la începutul secțiunii.

COMBINATII

Secțiunea de "Analiza a combinației de stiluri" conține o descriere mai aprofundată a tendințelor și comportamentelor tipice pentru elevul evaluat, luând în considerare toate cele patru preferințe temperamentale ale sale. Descrierile din această secțiune se potrivesc mai bine elevului evaluat atunci când toate cele patru preferințe sunt moderate, puternice sau foarte puternice. Informațiile din această secțiune sunt organizate pentru fiecare preferință descrisă în noua capitole separate, care sunt detaliate și explicate la începutul secțiunii.

MODUS OPER.

Secțiunea "Modus Operandi" este o scurtă descriere a felului în care elevul evaluat a abordat chestionarul. Sunt prezentate aici răspunsurile elevului la toți cei 69 de itemi ai testului, precum și procentul răspunsurilor A, al răspunsurilor B și al răspunsurilor lipsa. În fine, această secțiune prezintă scorurile brute pentru scalele LSI, precum și numărul răspunsurilor lipsa pentru fiecare din aceste scale. Scalele cu mai multe răspunsuri lipsa ar trebui tratate cu cea mai mare atenție sau, în cazuri extreme, nu ar trebui interpretate deloc.

REZUMATUL PREFERINTELOR

Stil	Scor T	Puterea preferintei
Extravert	54.73	moderata
Practic	50.62	slaba
Rational	51.45	slaba
Flexibil	62.6	moderata

JANE SAMPLE are o preferinta moderata pentru un stil Extravert.

Elevii cu preferinte moderate pentru anumite temperamente este probabil sa aiba caracteristici si calitati asociate doar cu respectivul stil si nu si cu opusul sau. Chiar daca uneori pot avea tendinte spre comportamentele tipice pentru celalalt stil din pereche, acest lucru se întâmpla doar rareori. Scorurile T plasate în aceasta zona, între 55 si 64 de puncte sunt interpretabile cu usurinta, ca exprimând tendinte calde, chiar daca nu extrem de puternice.

JANE SAMPLE are o preferinta slaba pentru un stil Practic.

Elevii cu preferinte slabe pentru anumite temperamente este posibil sa aiba caracteristici tipice pentru ambele stiluri dintr-o pereche, cu o tendinta usoara spre stilul preferat. Ar trebui sa se acorde o atentie deosebita interpretarii scorurilor T cuprinse între 50 si 54, caci identificarea corecta a preferintelor elevilor este asociata cu dificultati în acest context. Însa preferintele usoare nu ar trebui sa fie ignorate, caci scorurile plasate în aceasta arie pot fi la fel de semnificative ca si cele foarte înalte.

JANE SAMPLE are o preferinta slaba pentru un stil Rational.

Elevii cu preferinte slabe pentru anumite temperamente este posibil sa aiba caracteristici tipice pentru ambele stiluri dintr-o pereche, cu o tendinta usoara spre stilul preferat. Ar trebui sa se acorde o atentie deosebita interpretarii scorurilor T cuprinse între 50 si 54, caci identificarea corecta a preferintelor elevilor este asociata cu dificultati în acest context. Însa preferintele usoare nu ar trebui sa fie ignorate, caci scorurile plasate în aceasta arie pot fi la fel de semnificative ca si cele foarte înalte.

JANE SAMPLE are o preferinta moderata pentru un stil Flexibil.

Elevii cu preferinte moderate pentru anumite temperamente este probabil sa aiba caracteristici si calitati asociate doar cu respectivul stil si nu si cu opusul sau. Chiar daca uneori pot avea tendinte spre comportamentele tipice pentru celalalt stil din pereche, acest lucru se întâmpla doar rareori. Scorurile T plasate în aceasta zona, între 55 si 64 de puncte sunt interpretabile cu usurinta, ca exprimând tendinte calde, chiar daca nu extrem de puternice.

ANALIZA STILURILOR

i

Secțiunea de "Analiza a Stilurilor" conține referințe și descrieri generale ale celor patru stiluri caracteristice pentru elevul evaluat.

Accentuăm faptul că toate aceste descrieri sunt cu atât mai susceptibile a fi valabile pentru elevul evaluat cu cât preferința acestui elev este mai puternică. Descrierile din această secțiune sunt valabile pentru marea majoritate a cazurilor atunci când se aplică unor elevi cu preferințe puternice sau foarte puternice, pot fi supuse anumitor nuanțări atunci când se aplică unor elevi cu preferințe moderate și pot fi parțial incorecte pentru elevii cu preferințe slabe. Va rugăm să consultați secțiunea denumită "Rezumatul preferințelor" pentru a vedea care este puterea fiecărei preferințe, pentru elevul evaluat.

Informațiile din această secțiune sunt organizate în șapte paragrafe separate.

1

Primul paragraf discută unele din "Caracteristicile Generale" ale elevilor care au respectiva preferință, menționând și procentajul din populația generală care are de asemenea preferința respectiva. În plus, acest paragraf enumerează o parte din cele mai vizibile comportamente asociate cu preferința.

2

Al doilea paragraf discută felul în care elevii cu această preferință se comportă în "Relațiile sociale", felul în care se înțeleg cu cei din jur, în special cu colegii și profesorii lor. Sunt discutate orientarea socială, preferințele sociale, prezenta socială etc.

3

Al treilea paragraf discută câteva din posibilele comportamente ale elevilor cu respectiva preferință în ceea ce privește "Relațiile familiale" adică felul în care obișnuiesc să se relaționeze cu părinții, frații și surorile, ori cu alți membri ai familiei. De asemenea se discută felul în care acești elevi privesc sarcinile care le revin în gospodărie și sunt făcute sugestii cu privire la felul în care acești elevi afectează mediul familial și sunt în schimb afectați de el.

4

Al patrulea paragraf privește unele aplicații ce tin de "Rezolvarea temelor pentru școală" pentru elevii cu respectiva preferință, în special concentrându-se pe climatul, abordarea, subiectele, temele și situațiile la care acești elevi reacționează cel mai bine. În plus, acest paragraf atrage atenția asupra unora din situațiile la care elevii cu respectiva preferință nu reacționează prea bine.

5

Al cincilea paragraf discută "Mediul clasei" care este optim pentru dezvoltarea pozitivă a elevilor care sunt caracterizați de respectiva preferință, în special concentrându-se asupra dorinței de a lucra individual sau în grup, asupra aranjării clasei, a flexibilității acesteia, a nivelului de zgomot și de activitate, a preferinței pentru anumite materiale sau instrumente didactice etc.

6

Al șaselea paragraf discută "Testele" la care acești elevi au cele mai bune performanțe. Anumii elevi, cu anumite preferințe, se descurcă mai bine la teste standardizate, pe când alții sunt mai buni la eseuri, la proiecte voluminoase sau la teste grila. Anumii elevi, cu anumite preferințe, tind să se concentreze și să lucreze meticuloasă, pe când alții tind să se grăbească și să termine mai repede testele. Acest paragraf descrie asadar comportamentul de examinare al acestor elevi, discutând și posibilele puncte slabe.

7

Al șaptelea paragraf discută potențialele "Capcane" pentru elevii care au respectiva preferință, adică problemele cele mai uzuale care pot să apară în clasă, în comportamentul lor. De asemenea sunt descrise unele din modalitățile în care profesorii, părinții sau colegii pot contracara aceste capcane.

1. Extravert

1 Caracteristici generale

Aproximativ 65% dintre elevi prefera stilul Extravert. Ei se caracterizeaza prin urmatoarele trasaturi:

- o sunt energici si entuziasti
- o par a se încarca cu energie din evenimentele cu care se confrunta, din exterior,
- o se simt mai puternici dupa ce interactioneaza cu alte persoane,
- o apreciaza discutiile si interactiunea cu ceilalti,
- o reactioneaza rapid, vorbind mai întâi si analizând doar pe urma, si par astfel impulsivi sau superficiali,
- o înțeleg si dezvoltă idei discutându-le cu altii,
- o exprima idei, opinii si sentimente cu usurinta si cu frecventa mare, sunt deschisi,
- o au o larga varietate de interese,
- o nu sunt un mister pentru ceilalti, care îi descriu corect si cu usurinta,
- o prefera ca în grup sa își asume un rol de lider,
- o sunt interesati de activitati care produc rezultate rapide,
- o prefera sa treaca de la o activitate la alta si sa fie permanent ocupati,
- o au atentie distributiva si nu se blocheaza când sunt intrerupti,
- o nu pot fi prea mult timp tacuti si nu se vor simti în largul lor atunci când sunt singuri,
- o au nevoie de complimente, confirmari si încurajari de la ceilalti,
- o prefera mai degraba sa vorbeasca decât sa citeasca.

2 Relatii sociale

Elevilor care prefera stilul Extravert le place, în general, sa interactioneze cu cei din jurul lor, cu colegii, cu profesorii si familia. Le place sa lucreze cu altii, mai ales daca se înțeleg bine cu acele alte persoane. Sunt stimulati de oamenii si evenimentele din mediul lor înconjurator. Ei tind sa comunice cu usurinta cu ceilalti si sunt, în general, perceptivi ca fiind abordabili si prieteni. Ei au, de obicei, multi prieteni cu care discuta frecvent. Își împartasesc ideile si opiniile cu rapiditate si pot discuta deschis despre lucruri foarte personale. Ei sunt, de asemenea, foarte influentati de cei din jurul lor si reactioneaza bine la confirmari si feedback pozitiv.

3 Relatii familiale

Elevii care prefera stilul Extravert resimt o nevoie acuta de a interactiona cu membrii familiei lor si de a primi recunoastere din partea acestora. Parintii pot sa creada ca încercările constante ale copilului lor Extravert de a vorbi cu ei si de a smulge complimente si încurajari de la ei sunt nepotrivite. Totusi, familiile acestor elevi îi pot influenta în mod profund prin faptul ca le ofera interactiunea de care au nevoie. Daca ei nu primesc interactiunea, recunoasterea si confirmarea de care au nevoie din partea membrilor familiei, acesti copii le vor cauta în afara familiei si, de cele mai multe ori, în surse nepotrivite. Acesti elevi trebuie sa fie activi acasa si sa simta ca au un impact asupra casei, gospodariei si familiei lor. Ei își vor îndeplini sarcinile mai repede daca acestea pot fi realizate în grup, daca le place ceea ce fac si daca sunt asistati în activitatile lor.

4 Rezolvarea temelor pentru scoala

Elevii care prefera un stil Extravert învata mai bine atunci când:

- o muncesc în grupuri mici, sau mari, si discuta temele cu ceilalti, inclusiv cu profesorii, care sunt deschisi problemelor lor; de exemplu exersarea despartirii în silabe sau a regulilor de matematica este mai eficienta atunci când se face prin scurte exercitii repetate (“drilling”), o lectie de istorie este mai eficienta daca este prezentata pe scurt de profesor si este apoi analizata si discutata de întreaga clasa;
- o le sunt date sarcini practice, care cer implicare activa si posibilitatea de a discuta cu cei din jur în timp ce lucreaza; de exemplu, este mai eficient pentru acesti elevi sa realizeze o sarcina la calculator în pereche cu alt elev si sa se antreneze unul pe altul în acele lucruri pe care unul le stie mai bine decât celalalt;
- o fac prezentari în fata clasei sau realizeaza alte sarcini în public; de exemplu, pentru acesti elevi este mai eficient sa povesteasca tuturor propriile opinii, decât sa le scrie într-o compunere, sau este mai eficient sa citeasca în fata clasei cu voce tare o poezie decât sa o citeasca singuri;

4 Rezolvarea temelor pentru scoala (cont.)

Elevii care prefera un stil Extravert învata mai bine atunci când:

- alterneaza lectiile si trec de la un subiect la altul, astfel încât sa nu se plictiseasca; de exemplu, pot lucra la un subiect 20 de minute, pentru ca apoi sa treaca la altul;
- îndeplinesc o sarcina lunga în mai multe etape, care astfel alunga monotonia si evita plictiseala; de exemplu, pot rezolva în fiecare zi o problema , în loc sa rezolve tot capitolul din culegere recomandat pentru vacanta într-o singura zi;
- prefera un stil de învățare bazat pe încercare si eroare; de exemplu, învățarea este mai eficienta la acesti elevi daca îndeplinesc o sarcina usoara, care ilustreaza un concept de matematica, înainte de li se preda conceptul propriu-zis;
- prefera sa-si încerce propriile idei si apoi sa le modifice printr-un proces euristic, de aproximatii si îmbunatatiri succesive; de exemplu, li se poate permite sa experimenteze cu materiale diferite pentru a realiza o harta tridimensionala a judetului lor.

Acesti elevi vor reactiona negativ în urmatoarele situatii si activitati:

- lecturi în care sa nu aiba posibilitati frecvente de a pune întrebări si de a discuta între ei;
- o sarcina pe care trebuie sa o îndeplineasca singuri (de exemplu, un test de matematica care trebuie rezolvat pe o foaie cu creionul, de fiecare elev în parte);
- proiecte complicate, care se realizeaza într-un timp îndelungat (de exemplu, un proiect stiintific laborios si întins pe mai multe saptamâni sau luni);
- situatii în care ei sunt mai degraba spectatori decât participanti (de exemplu, este demotivant pentru elevii extraverti sa vizioneze un film si sa nu îl discute apoi).

5 Mediul clasei

Elevii care prefera un stil Extravert sunt performanti când desfasoara activitati care le permit sa lucreze în grup. De asemenea, le place sa descopere prin încercare si eroare si sa faca lucruri practice, cu utilitate directa, imediata, sa aleaga din mai multe activitati si într-un mediu vizual bogat, de exemplu o clasa care are harti cu informatii atractive, postere de perete, obiecte colorate si carti cu ilustratii frumoase. Le place zgomotul si forfota, iar activitatile care se termina în haos pot fi incitante pentru ei. Atunci când trebuie sa lucreze individual, ei se concentreaza mai bine daca zona lor de lucru are putine lucruri care îi pot distrage si daca nu exista zgomot.

6 Teste

Acesti elevi se simt bine în situatii de testare sau de examen sau când fac prezentari de grup. Se pot adapta foarte usor, pot face fata surprizelor si testarilor-fulger. Se descurca mai bine la testele scrise cu raspunsuri relativ scurte, caci este important sa își verifice munca, pentru a nu exista greseli facute din neatenție sau datorate grabei de a termina testul. Desi prefera sa fie în preajma celorlalti, atunci când dau teste sau când își fac tema ei se descurca deseori mai bine într-un loc linistit.

7 Potentiale capcane

Elevii care prefera un stil Extravert pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

○ sa distraga alti elevi de la lucru prin discutii si palavrageala;	○ sa li se reaminteasca sarcina curenta sau sa li se spuna ca vor avea posibilitatea de a discuta cu ceilalti în curând, dupa ce termina ce au de facut;
○ sa îi deranjeze pe ceilalti elevi prin încercările de a vorbi cu ei sau de a-i implica în anumite activitati atunci când acesti elevi trebuie sa lucreze la altceva;	○ sa li se reaminteasca faptul ca ceilalti au nevoie de intimitate în aceeasi masura în care ei au nevoie sa relationeze;
○ sa petreaca mai mult timp conversând si relationând cu cei din jur decât pentru a realiza sarcinile efective, atunci când lucreaza în grup;	○ sa li se dea termene limita scurte pentru a îndeplini o sarcina (de exemplu, li se poate cere ca în doar cinci minute de la începutul sarcinii de grup sa faca o scurta prezentare asupra ideilor de pâna atunci);
○ sa se eschiveze de la lucrul individual si de la obiceiul de a reflecta ei însisi asupra propriilor gânduri;	○ sa li se ceara sa reflecteze în tacere asupra unui subiect pentru câteva minute si apoi sa-si împartaseasca opiniile în fata unui grup mic sau în fata clasei;

7 Potentiale capcane (cont.)

Elevii care prefera un stil Extravert pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

-
- sa reactioneze impulsiv;
-
- sa se împotriveasca la a citi, a scrie sau a realiza sarcini de cercetare ori alte sarcini care sunt anevoioase, neplacute pentru ei sau de lunga durata;
-
- sa caute confirmare de la elevi sau grupuri a caror influenta poate sa fie negativa;
-
- sa lase sa scape comentarii care îi ranesc pe ceilalti;
-
- sa domine conversatia si sa-i împiedice pe ceilalti sa vorbeasca;
-
- sa emita judecati bazate, în principal, pe aparente (de exemplu, atunci când cunosc o persoana noua ei o vor judeca dupa haine sau dupa alte indicii externe).
-
- sa fie învățati sa alege un confident, un bun prieten, pe care sa îl consulte înainte de a decide cum vor proceda într-o anumita situatie;
-
- sa li se dea sarcini scurte din aceste domenii sau lecturi care comporta un mai mare interes pentru ei;
-
- sa fie sustinuti de profesori sau familie pentru a-si gasi un mediu referential în persoane care îi vor influenta în mod pozitiv, sau sa li se ceara chiar lor sa fie supervizori sau persoane de ajutor pentru alti elevi aflati în criza;
-
- sa fie ajutati sa învete formule neutre de a-si exprima parerile (de exemplu, ei pot spune “Este interesant” în loc de “Este stupid!” atunci când raspund la lucrurile cu care nu sunt de acord); comentariile negative pot genera situatii dificile si chiar multi adulti cu orientare extraverta au probleme în a-si modera remarcile;
-
- sa li se reaminteasca faptul ca toti cei care doresc sa vorbeasca trebuie sa aiba ocazia sa o faca fara sa fie întrerupti, atunci când le vine rândul;
-
- sa li se reaminteasca sa nu “judece o carte dupa coperta” ci sa caute si alte criterii.

2. Practic

1 Caracteristici generale

Aproximativ 65% dintre elevi prefera stilul Practic. Ei se caracterizeaza prin urmatoarele trasaturi:

- sunt atenti la lucrurile reale si concrete;
- sunt atenti la informatiile pe care le percep direct prin propriile simturi;
- sunt atenti la mediul lor si la ceea ce se întâmpla în lumea care îi înconjoara;
- prefera sa foloseasca aptitudinile si experienta dobândita anterior pentru a rezolva problemele cu care se confrunta;
- pot fi numiti realisti si pragmatici;
- prefera prezentul si sunt foarte atenti la acesta;
- sunt suspiciosi atunci când se confrunta cu generalitati si cu afirmatii care nu sunt sustinute de probe;
- înteleg lucrurile în mod literal;
- prefera sa învete dupa metode euristice;
- sunt atenti la detalii;
- prefera simplitatea în locul complexitatii;
- sunt descurajati când lucrurile par prea complicate;
- apreciaza traditia si muncesc sa mentina lucrurile care exista deja;
- prefera sa învete prin metode de participare activa si prin implicare în activitati concrete;
- prefera sa învete si sa foloseasca exemple pentru a se descurca cu abstractii, probabilitati sau teorii;
- prefera sa își puna în evidenta si sa practice comportamentele deja dobândite.

2 Relatii sociale

Majoritatea elevilor prefera stilul Practic si ca urmare, își pot alege prieteni dintre multi altii care împartasesc aceasta preferinta. Este posibil sa aiba putina toleranta pentru cei care apartin stilului Imaginativ, vazându-i diferiti si poate gândind ca ei sunt “cu capul în nori”. Elevii care apartin stilului Practic pot avea uneori nevoie de ajutor privitor la acceptarea celor care sunt diferiti, de exemplu, a celor care au un handicap vizibil. Conversatiile lor sunt adesea orientate catre evenimente si probleme zilnice, cu o tenta foarte practica. Ei devin plictisiti când se discuta idei si teorii vagi si au un simt de observatie bine dezvoltat, pe baza caruia obisnuiesc sa îi corecteze pe cei care fac greseli. Unora din elevii care apartin stilului Practic chiar le place sa faca parte din grupari sociale traditionale, cum ar fi grupurile de cercetasi si participa bucurosi la activitati care se desfasoara în sisteme formale, structurate.

3 Relatii familiale

Elevii care prefera stilul Practic prefera în general viata din familiile lor, în special daca are un iz traditional. Se poate sa le placa aniversarile traditionale din familie si sa petreaca timp cu rudele, în special cu bunicii. Le place sa fie activi acasa, fiind implicati în activitati de familie si având multe lucruri pe care doar ei le pot face sau pe care ei le fac în mod traditional. De obicei observa daca locuinta lor nu este curata si le place ca aceasta sa fie atragatoare. Au tendinta sa își îndeplineasca sarcinile mai ales atunci când au instructiuni si scopuri specifice. Datorita atasamentului lor pentru activitati practice, ei pot sa își priveasca uneori sarcinile ca fiind jocuri sau ca având o componenta ludica.

4 Rezolvarea temelor pentru scoala

Elevii care prefera un stil Practic invata cel mai bine atunci cand:

- au o sarcina care porneste de la simplu la complex (de exemplu, vor prefera o lucrare de matematica în care se începe cu probleme usoare si în care nivelul de dificultate creste gradual);
- iau parte la o lucrare practica, reala, care necesita observatii si manipulari detaliate sau interactiune directa cu anumite obiecte, mai degraba decât lucrari ideatice si gândire abstracta (de exemplu, vor aprecia daca într-o lectie de geologie ei pot ridica si examina rocile si mineralele sau daca într-o lectie despre precipitatii ei pot masura cantitatea de apa cazuta de-a lungul unei perioade de timp, decât sa emita o prognoza despre schimbarile ipotetice din natura);

4 Rezolvarea temelor pentru scoala (cont.)

Elevii care prefera un stil Practic invata cel mai bine atunci cand:

- li se dau multe exemple care ilustreaza un principiu (de exemplu, într-o lectie despre punctuatie ei vor învăta mai bine din sase-opt exemple decât din doua-trei, oricât de bine ar fi alese);
- li se dau sarcini sau explicatii care se refera la evenimente, situatii sau aplicatii din lumea reala (de exemplu, le-ar placea mai mult sa învete despre bacterii daca profesorul ar începe prin a discuta despre bacteriile care cauzeaza anumite boli sau care sunt folosite la curatarea deversarilor de petrol decât daca profesorul ar începe sa discute despre structura bacteriilor sau despre locul lor în regnul vietuitoarelor);
- li se dau instructiuni directe si specifice pentru o sarcina individuala (de exemplu, functioneaza bine în urma unei instructiuni care suna: întoarcati-va la pagina 158 din cartea de istorie si raspundeti la întrebările 3, 5 si 7 pe hârtie liniata, folosind numai o parte a paginii, astfel încât fiecare raspuns sa contina cel puțin trei propozitii, iar lucrarea sa fie predada mâine la ora 8:30);
- li se dau explicatii specifice si detaliate, preferabil în scris, despre cum vor fi notate lucrarile lor si care sunt asteptarile profesorului;
- muncesc pentru a atinge scopuri masurabile care pot fi atinse (de exemplu, pot fi rugati sa învete 30 de cuvinte dintr-o lista de luni pâna joi);
- li se dau sarcini în care raspunsurile pot fi pozitive sau negative, nelasând loc pentru ambiguitate.

Acesti elevi nu vor fi receptivi la:

- lectii care prezinta, scot în evidenta sau discuta teorii;
- instructiuni neclare pentru sarcinile pe care le primesc de facut;
- activitatile care nu par sa aiba o aplicatie practica;
- afirmatii care nu au substanta;
- lecturi monotone;
- activitatile care nu par sa aiba un scop, sau care nu au un scop pe care ei îl valorizeaza;
- reguli de principiu, neoperationale, sau asteptari vagi;
- reguli specifice pe care profesorul nu le întareste sau le încalca;
- activitatile care nu ofera suficiente oportunitati pentru aplicatii practice.

5 Mediul clasei

Elevilor care prefera stilul Practic le place un mediu care le stimuleaza simturile. Le plac proiectele pentru care realizeaza un produs concret, cum ar fi modelarea cu plastilina sau orele cu experimente de chimie. Le plac centrele de activitate, experimentele stiintifice, calculatoarele care cer de la ei programare sau alte utilizari concrete, practice, posterele colorate si bazele de date, casetele audio si video sau alte mijloace media audiovizuale. Calculatoarele care sunt dotate cu CD-ROM pot fi de mare folos unor astfel de elevi. Le plac ziarele si cartile, în special biografiile si cartile de istorie. Ei apreciaza existenta unor colturi confortabile în care sa poata citi. Ei vor observa de asemenea lipsa de ordine si nu se vor simti în largul lor atunci când clasa nu este curata sau atractiva.

6 Teste

Acesti elevi prefera testele de aptitudini mari, intensive, în care ei trebuie sa-si demonstreze plenitudinea capacitatilor. La plac testele care implica memorarea. Le plac testele de tipul fals-adevarat. Le plac testele în care raspunsurile sunt de tipul corect-gresit, si se pot descurca mai bine la testele cu întrebări tip eseu care le solicita parerea proprie si nu speculatii, însa de principiu nu sunt foarte atrasi de examenele care le cer compozitie elaborata.

7 Potentiale capcane

Elevii care prefera un stil Practic pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

- sa respinga în mod constant sa studieze poezia sau alte forme de literatura pentru ca par lipsite de aplicatii practice pentru ei;
- sa primeasca de citit si de comentat eseuri care sunt provocatoare pentru imaginatie, sau literatura practica, istorica, eventual cu implicatii clare asupra vietii contemporane;

7 Potentiale capcane (cont.)

Elevii care prefera un stil Practic pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

- sa evite gândirea abstracta (de exemplu, ei s-ar putea sa prefere sa nu îndeplineasca o sarcina care le cere sa speculeze despre cum ar fi viata acum daca Germania ar fi câștigat ultimul razboi mondial);
- sa nu înțeleaga probleme si legaturi mai profunde datorita axarii lor pe lucruri si fapte foarte concrete (de exemplu, ei pot avea probleme în a vedea asemanarile dintre liliaci, castori si delfini, toate fiind mamifere, pentru ca diferentele sunt atât de mari);
- sa se descurajeze si sa renunte daca întâlnesc dificultati sau obstacole atunci când lucreaza;
- sa fie foarte hotarâti în atitudinea lor si sa persiste în felul lor de a face lucrurile (de exemplu, ei ar putea sa vrea sa rezolve toate problemele de matematica în acelasi fel);
- sa ia decizii bazate pe aparente, în special decizii despre oameni (de exemplu, ei pot judeca simplist si superficial pe cineva din alta tara pe baza unor stereotipii, sau pe un elev care arata altfel ca fiind un elev prost);
- sa fie atât de orientati pe realitatea concreta cu care se ocupa încât sa nu perceapa problemele care apar si evolueaza alaturi de ei; acesti elevi pot adopta o atitudine de genul “daca un lucru nu este stricat, nu îl repara” (de exemplu, ei pot avea probleme în a pricepe faptul ca pâna si cantitatile mici de poluanti sunt periculoase pentru ca poluarea se acumuleaza, sau pot sa nu înțeleaga faptul ca stabilirea unor obiceiuri sanatoase de viata sau de alimentatie înca din copilarie vor fi un câștig vizibil pentru ei peste 30 sau 40 de ani);
- sa îi critice pe altii datorita faptului ca acestia exprima idei noi, inovative.
- sa înțeleaga ca de fapt le sunt cu usurinta accesibile anumite activitati care solicita gândirea abstracta, cum ar fi un joc sau folosirea tehnicilor de brainstorming; înțelegerea diferentelor de temperament dintre ei si altii îi poate ajuta sa vada felul în care talentul lor de a aprecia lucrurile reale, concrete, se completeaza cu imaginatia si astfel vor înțelege mai bine felul în care elevii cu un stil Imaginativ se gândesc la inventii si îmbunatatiri care pot fi sustinute si puse în practica de catre elevii cu un stil Practic;
- sa înceapa cu detalii sau fapte si sa lucreze apoi, pornind de la acestea, pâna la ideile generale din spatele faptelor;
- profesorul trebuie sa îi sustina si sa îi felicite cu privire la ceea ce ei au facut si sa lase elevii cu un stil Imaginativ sa sugereze - fara sa critice - optiunile posibile care pot duce la rezolvarea problemei; o alternativa ar fi ca profesorul sa îi ajute sa analizeze situatia si sa experimenteze cu solutiile deja existente si propuse de acestia;
- sa li se reaminteasca necritic si cu blândete ca în natura abilitatea de a se schimba si de a se adapta permite supravietuirea si dobândirea sau acceptarea unor noi modalitati de a face lucrurile este ceva de pret si foarte important;
- sa li se spuna ca unor oameni precum Einstein, ale carui teorii au ajutat la dezvoltarea stiintei si a civilizatiei îi era greu sa-si aminteasca sa se îmbrace cum trebuie în ocazii speciale; de asemenea pot fi încurajati sa se gândeasca la oamenii pe care îi cunosc si care își aduc contributii valoroase chiar daca ei sunt diferiti sau nu foarte atractivi; este important pentru acesti elevi sa practice arta de „a nu judeca o carte dupa coperta”;
- sa fie ajutati sa devina mai receptivi la ideile elevilor cu un stil Imaginativ; sa înțeleaga ca exista si variante intermediare între “complet corect” si “complet gresit” si ca atentia acordata unor detalii aparent neînsemnate acum permite evitarea unor crize ce pot apare în viitor prin cumularea unor „maruntisuri”
- sa fie sustinuti în învățarea si exersarea unor modalitati neutre de a-si exprima parerile (de exemplu, ei pot sa spuna “este interesant” în loc de “este stupid” sau în loc de “esti nebun”, ”s-ar putea”atunci când se afla fata în fata cu idei noi care lor le par nepracticabile); comentariile negative pe care le fac cu franchete pot genera situatii dificile si chiar multi adulti cu aceasta preferinta au probleme cu moderarea propriilor remarci.

3. Rational

1 Caracteristici generale

Aproximativ 65% dintre baieti si 35% dintre fete prefera stilul Rational. Elevii care prefera acest stil:

- sunt analitici si critici;
- spun adevarul asa cum îl vad ei;
- apreciaza logica în detrimentul sentimentului;
- sunt sceptici, vor pune la îndoiala din principiu comportamentele si rationamentele celor din jur;
- nu divagheaza în argumentatie si discurs;
- le place sa analizeze fapte si idei;
- sunt consecventi în ideile, parerile si reactiile lor;
- trateaza oamenii corect;
- se simt inconfortabil atunci când trebuie sa-si exprime emotiile;
- lauda foarte rar pe cei din jur;
- doresc sa corecteze nedreptatile si se revolta împotriva acestora.

2 Relatii sociale

Elevii care prefera stilul Rational tind sa-si aleaga prieteni cu care pot împarti interese comune. Acesti elevi sunt orientati spre scop si e posibil sa nu agreeze ritualurile sociale sau conversatiile marunte. Ei tind uneori sa-si exprime parerile tinând cont doar de fapte si fara sa tina cont si de sentimentele persoanelor implicate, astfel încât îi pot rani pe ceilalti neintentionat. Ei le pot spune celorlalti cum sa se îmbunatateasca pe ei însisi, sau cum sa-si rezolve unele probleme, iar acest lucru poate deranja. Rationalii critica de cele mai multe ori cu mare usurinta pe ceilalti si în general exprima mai degraba critica decât laude. Sunt critici de asemenea cu propria persoana si cu situatiile în care sunt implicati, de exemplu, ei pot face comentarii negative despre mâncarea pe care o servesc în restaurant.

3 Relatii familiale

Elevii care prefera stilul Rational pot fi foarte atasati de familiile lor dar cei mai multi nu își exprima deschis afectiunea. Ei poate ca nu sunt întotdeauna receptivi la cuvinte si gesturi afectuoase. În timpul perioadelor de criza membrii familiei pot fi uimiti sa vada profunzimea dragostei acestor copii si eforturile pe care sunt dispusi sa le faca pentru a ajuta. Acesti elevi tind sa-si exprime parerile franc sau chiar grosolan, câteodata chiar fara sa tina cont de sentimentele sau opiniile celorlalti, astfel ca uneori nu sunt o companie prea placuta. Pentru unii elevi de acest tip, a învăta sa fie diplomati poate fi o sarcina pentru întreaga viata. Indiferent cât de negative ar fi parerile expuse de ei, acesti elevi nu sunt principial rai sau egoisti, iar remarcile lor nu tintesc persoane si nu doresc cu tot dinadinsul sa jigneasca. Membrii familiei ar trebui sa opteze pentru a nu se supara pe obiectivitatea si franchetea elevilor Rationali si pe comentariile lor directe, iar aceasta alegere va ajuta la pastrarea relatiilor armonioase de familie. Acesti elevi vor coopera, în general, în ceea ce priveste regulile de familie si de gospodarie care par logice si rezonabile. Daca sarcinile sunt corect distribuite, elevii stilului Rational își vor face de obicei partea care le revine.

4 Rezolvarea temelor pentru scoala

Elevii care prefera un stil Rational invata cel mai bine atunci cand:

- asculta lecturi si prezentari care sunt organizate logic (de exemplu, o lectie de istorie care parcurge cronologic evenimentele);
- le este data o lucrare care le solicita gândirea critica si analitica (de exemplu, o sarcina care le cere sa determine cât de reusit a fost embargoul Statelor Unite asupra Cubei si de ce);
- studiaza subiecte care necesita logica, cum ar fi matematica sau stiintele exacte;
- participa la competitii (de exemplu, le plac concursurile de orice fel si le place sa stie unde se situeza prin comparatie cu ceilalti elevi);

4 Rezolvarea temelor pentru scoala (cont.)

Elevii care prefera un stil Rational invata cel mai bine atunci cand:

- primesc raspuns punctual sau feedback prin care li se arata unde au gresit si li se explica felul în care sa-si corecteze greselile (de exemplu, sunt deschisi când li se arata greselile în problemele de matematica si felul în care le pot îndrepta);
- joaca diverse jocuri care îi încurajeaza sa foloseasca logica, cum ar fi sahurul sau jocurile pe calculator;
- realizeaza activitati în echipa, atâta vreme cât grupul ramâne concentrat pe sarcina propriu-zisa (de exemplu, se vor implica entuziasti în planificarea felului în care grupul va masura caderea ploii în zona lor de oras, pe o perioada de o luna);
- li se dau reguli explicite si îndrumari pentru clasa si pentru sarcinile pe care le au de rezolvat (de exemplu, o regula care spune ca lucrarile trebuie predate la o anumita data sau ca vor fi penalizate pentru întârziere).

Acesti elevi nu vor fi receptivi la:

- activitati care par nerelevante pentru ei;
- lectii care nu sunt bine planificate;
- situatii în care profesorul cere clasei sa faca ceva fara a mentiona în prealabil un motiv pentru aceasta activitate;
- discutii sau sarcini care trateaza teme emotionale.

5 Mediul clasei

Elevii care prefera stilul Rational agreeaza sa aiba la dispozitie în clasa obiecte precum calculatorul sau microscopul. Le place sa aiba disponibile carti de documentare, inclusiv carti cu subiecte de stiinta si carti care descriu în amanunt cum se fac diverse experimente sau activitati din clasa. Le plac mostrele pe care le pot desface, studia si asambla la loc, cum ar fi de exemplu machetele (ale unui atom sau ale inimii). Ei au nevoie de spatiu pentru experimentele lor. Le plac tabelele de perete care arata felul în care se compara munca lor cu a altora, de exemplu, un tabel cu stele aurii pentru a arata lucrarile terminate sau notele bune primite. Le place sa aiba un loc în care sa discute cu alti elevi cu un stilul Rational despre munca lor, gândurile lor, planurile lor.

6 Teste

Acestor elevi le plac testele de tipul adevarat-fals si cu alegeri multiple si se descurca mai bine la acestea decât la orice alt tip de teste. Ei se pot descurca foarte bine la teste standardizate pentru ca aceste teste implica logica si analiza. Le plac, de asemenea, testele-eseu care cer evaluarea unui fenomen sau a unui eveniment si analiza lui critica. Ei își organizeaza deseori eseurile foarte rational, astfel încât argumentatia sa fie foarte logica, punctul de vedere sa fie imediat vizibil si punctele principale sunt deseori subliniate.

7 Potentiale capcane

Elevii care prefera un stil Rational pot:

Pentru a minimiza aceasta problema ei pot:

○ sa îi critice pe altii, uneori neintentionat (de exemplu, ei pot replica unui coleg "Chiar ai facut praf aceasta lucrare; nu înțelegi acest tip de problema de matematica, nu-i asa?");	○ sa participe la jocuri de rol în care ei sa primeasca drept replica propriile lor comentarii;
○ sa doreasca sa impuna regulile, chiar când circumstantele justifica o exceptie de la respectivele reguli (de exemplu, elevul de tip Rational poate critica un coleg pentru ca acesta a predat lucrarea mai târziu, chiar daca acesta a fost bolnav);	○ sa fie rugati sa se gândeasca la situatie din perspectiva colegului pe care îl critica;
○ sa nu asculte cu destula rabdare pe cineva caruia îi trebuie mult timp pentru a ajunge la o concluzie (de exemplu, ei pot sa nu-i mai asculte pe elevii care par sa divagheze de fiecare data când vorbesc);	○ sa lucreze cu altii în grup, în special cu cei care obisnuiesc sa divagheze, pentru a-i tine concentrati asupra sarcinii efective, sau ei pot exersa sa spuna cu tact de exemplu "Acest lucru este interesant, dar erai pe punctul de a ne spune despre...";

7 Potentiale capcane (cont.)

Elevii care prefera un stil Rational pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

- sa îi priveasca “de sus” pe ceilalti elevi, care prefera un stil mai putin orientat spre logica (de exemplu, un elev al stilului Rational îl poate critica pe un elev al stilului Emotional);
- sa fie ajutati sa înțeleaga diferentele de temperament si sa aprecieze contributia pe care oamenii stilului Emotional si viziunea practicata de acestia o aduc lumii; un elev al stilului Rational care este foarte suparat poate chiar sa caute compania unei persoane care prefera stilul Emotional, pentru ca o asemenea persoana îi poate da alinare si consolare în loc de înca o cearta si mustrari;
- sa devina nerabdatori si sa faca remarci taioase atunci când un grup nu se concentreaza asupra sarcinii pe care o are de îndeplinit (de exemplu, daca un grup care trebuie sa realizeze un proiect la clasa începe sa vorbeasca despre un recent meci de fotbal, elevul de tip Rational poate sa reactioneze frontal, spunându-le sa taca din gura si sa revina la sarcina);
- sa practice modalitati ferme dar pline de tact de a reaminti grupului sa ramâna concentrat asupra sarcinii pe care o are de îndeplinit, sau se poate da grupului un termen limita si atunci este suficient pentru elevul cu stil Rational sa aduca aminte grupului de respectivul termen limita;
- sa devina plictisiti atunci când studiaza poezia si alte forme de literatura; e posibil sa nu le placa subiectele care par prea emotionale, prea subiective si nesubstantiale în comparatie cu stiintele si matematica;
- sa fie îndemnati sa își aminteasca felul în care proprietatile matematice sunt folosite în poezie (pot învăta de exemplu despre Ion Barbu / Dan Barbilian sau despre principiile matematice ale rimei) si de ce anume este important sa analizezi caracteristicile principale ale unui text de literatura;
- sa puna la îndoiala sau sa refuze sa urmeze cerinte care par ilogice (de exemplu, ei pot contrazice profesorul si pot intra în polemica cu el cu privire la regulile privitoare la formatul lucrarii scrise care li se cere)
- sa fie ajutati sa diferentieze între problemele importante si cele neimportante si sa fie încurajati sa-si canalizeze energia asupra problemelor esentiale; oamenii cu preferinta pentru Rational au contribuit întotdeauna la reforme si schimbari pozitive, astfel încât elevii cu acest stil nu ar trebui descurajati în obiceiurile lor de a pune la îndoiala totul, însa aceasta energie ar trebui canalizata spre scopuri constructive;
- sa își sustina parerile atât de direct încât oamenii sa fie jigniti;
- sa fie ajutati sa învețe modalitati neutre de a-si exprima parerile (de exemplu, ei pot spune “Este interesant; ce te face sa spui asta?” în loc de “Asta e ridicol!” atunci când nu sunt de acord cu ceva);
- sa discute si sa argumenteze ambele fatete ale unei probleme doar pentru a o înțelege mai bine, sau sa discute în contradictoriu cu ceilalti doar de dragul de a discuta (de exemplu, ei pot pleda atât din perspectiva apararii cât si din perspectiva acuzarii într-un joc de rol care reproduce un proces faimos sau pot avea o atitudine neobisnuita si neconforma de fapt cu principiile lor, doar pentru ca le place contradictia);
- sa învețe sa identifice momentele când au întrecut limitele rabdarii celorlalti;
- sa socheze audienta cu preambulul comentariului lor, astfel încât sensul adevarat a ceea ce urmeaza sa se piarda (de exemplu, ei pot spune “Ion este atât de prost. El n-ar fi trebuit sa se angajeze ca va face acel desen, caci nu are talent.”)
- sa fie învătati sa înceapa cu o afirmatie neutra sau pozitiva înainte de a afirma ceva negativ (de exemplu, ei pot spune “Ion este foarte entuziasat în ceea ce priveste tema data, chiar daca talentul lui la desen nu este foarte vizibil”);
- sa puna la îndoiala de principiu, validitatea unui demers facut de altcineva sau calitatea muncii altei persoane (de exemplu, ei pot sa nu accepte de principiu drept corecta si valida calea pe care a luat-o cercetarea unui alt elev care lucreaza la un proiect similar cu al lor).
- sa fie ajutati sa recunoasca momentul în care au motive serioase pentru a pune la îndoiala ceva, astfel încât sa nu fie în mod constant sceptici.

4. Flexibil

1 Caracteristici generale

Aproximativ jumătate dintre elevi au o preferință pentru stilul Flexibil. Ei se caracterizează prin următoarele

- doresc ca lucrurile să fie libere și nestructurate;
- adora surprizele;
- doresc să experimenteze cât de mult se poate;
- doresc să se adapteze evenimentelor viții pe măsura ce se confruntă cu ele;
- doresc să fie toleranți față de puncte de vedere diferite;
- preferă să încalce regulile;
- tolerează dezordinea printre obiectele lor personale;
- caută oportunități de a se juca și de a se bucura de viață;
- sunt flexibili în opiniile și angajamentele lor;
- sunt spirituali, încântători și inteligenți;
- adora să joace diverse roluri;
- resping cuvinte precum “trebuie” și “nu trebuie”.

2 Relații sociale

Elevii care preferă stilul Flexibil pot să râdă și să se distreze aproape în orice situație, iar această propensiune spre distracție este vizibilă în prietenii lor. Ei se pot gândi întotdeauna la lucruri noi și distractive pe care să le facă, astfel încât prietenii lor știu că se vor distra întotdeauna. Le place atât de mult distracția încât momentele când au de-a face cu munca și stresul pot fi dificile pentru ei. Le este greu să stea în preajma unor prieteni care se confruntă cu probleme majore. Ei tind să îi accepte pe alții fără să-i judece, așa încât mai toată lumea se va simți confortabil în preajma lor, iar compania lor va fi căutată de cei din jur. Ei pot fi foarte loiali colegilor lor în activități cum ar fi cele atletice sau în dezbaterile tematice. Ei pot, de asemenea, să fie foarte generosi, împărțind ceea ce au cu ceilalți. Ei au deseori o orientare accentuată spre egalitarism, acceptând drept colegi sau prieteni persoane pe care alții i-ar accepta mai greu datorită stereotipurilor dominante în societate sau în grupul lor.

3 Relații familiale

Elevii care preferă stilul Flexibil pot aduce bucurie și distracție în viața de familie. Ei împart în general propriile lucruri foarte ușor cu alții, din acest motiv fiind tentați printre altele să și împrumute din lucrurile celorlalți și nu cer întotdeauna permisiunea pentru aceasta. Camera, biroul sau zona lor din casa s-ar putea să nu fie foarte curată, ceea ce ar putea să fie agasant pentru părinții care preferă o casă bine organizată și curată. Ei își vor îndeplini sarcinile mai bine atunci când acestea sunt transformate în jocuri. Au o nevoie intensă de libertate și se vor împotrivi de principii regulilor, chiar și celor pe care le pot urma cu ușurință. Ei vor avea tendința mai accentuată de a respecta regulile dacă acestea au fost discutate și convenite anterior cu părinții. În timpul adolescenței, unii elevi care aderă la stilul Flexibil vor fi înclinați să experimenteze activități care pot fi periculoase, ceea ce ar putea fi o sursă de stres și dificultăți pentru părinți. Este important pentru părinți să își comunice în acele momente îngrijorarea pentru binele copiilor lor, fără să eticheteze ca fiind rea dorința lor de a experimenta și de a-și asuma riscuri. Acești elevi refuză să resping etichetele de genul “ar trebui” sau “nu ar trebui”, “bine” sau “rau” etc. Astfel, părinții ar trebui să scoată în evidență faptul că vor pierde oportunități curente și viitoare de a se distra dacă ar avea probleme cu poliția sau dacă ar avea un accident grav, care ar putea cauza un handicap permanent.

4 Rezolvarea temelor pentru școală

Elevii care preferă stilul Flexibil învață cel mai bine atunci când:

- participă la lecții și la activități care le par distractive (de exemplu software educațional care este gândit atractiv și istet);
- participă la jocuri și competiții (de exemplu scrabble, competiții sportive), în mod special atunci când ei câștigă;

4 Rezolvarea temelor pentru scoala (cont.)

Elevii care prefera un stil Flexibil invata cel mai bine atunci cand:

- sunt confruntati cu sarcini nestructurate, care le dau libertate de a gândi (de exemplu sa explice cum ar arata astazi lumea daca televizorul nu ar fi fost inventat);
- au date limita flexibile pentru lucrarile pe care trebuie sa le predea (de exemplu profesorul acorda 5 puncte drept credite suplimentare, daca referatul este predat miercuri, 4 credite daca este predat joi si 3 credite daca este predat vineri);
- au oportunitatea de a investiga teme care li se par lor interesante, chiar daca acestea nu au fost initial incluse în tematica de curs (de exemplu profesorul îi poate lasa daca doresc sa realizeze o lucrare despre modurile diferite în care respira animalele, desi tema nu a fost inclusa în cursul de zoologie);
- au trasate pentru cursuri doar regulile absolut necesare (de exemplu profesorul le cere elevilor sa predea un anumit numar de sarcini, dar le da mai multe optiuni privind atât tipul acestor lucrari cât si temele pe care sa se centreze);
- au oportunitatea de a atinge, de a manipula, de a crea, de a asambla sau dezambla sau de a interactiona în orice alt fel în mod direct cu materialul de curs (de exemplu prin descompunerea unor modele de gips ori a unor masinerii mecanice);
- sunt implicati în activitati care au valoare concreta si ofera recompense imediate, nu pe termen lung (de exemplu utilizeaza regulile retoricii pentru a scrie un regulament al clasei, sau lucreaza în timpul liber pentru a-si putea plati cursurile);
- au o sansa sa se miste si sa nu stea în scaun pe toata durata pregatirii unei teme.

Acesti elevi nu vor fi receptivi la:

- planuri de lectii si orare inflexibile;
- standarde inflexibile, în tonalitati exclusive de alb si negru, eventual însoțite de stereotipii precum
- întrebări care au numai un singur raspuns corect;
- reguli si obligatii ce trebuiesc onorate, dar pentru care nu au fost niciodata consultati;
- lectii care par vagi, abstracte si fara un uz practic;
- afirmatii care subliniaza cuvintele “trebuie” sau “nu trebuie”.

5 Mediul clasei

Elevilor care prefera stilul Flexibil le place sa aiba mai multe zone de activitate în clasa lor, unul unde sa învete, unul unde sa experimenteze noi modalitati de a face lucrarile si unul unde doar sa se joace. Ei prefera o anumita flexibilitate în aranjarea mobilei din clasa. Au nevoie de spatiu ca sa se poata misca si sa își elibereze excesul de energie, fie în clasa, fie într-o zona exterioara dar apropiata clasei.

6 Teste

Acesti elevi sunt adaptabili si deseori se descurca bine în situatii de stres. Faptul ca au emotii în timpul probelor scrise si în timpul tezelor îi poate mobiliza în a face o lucrare de mai buna calitate. Ei prefera teste cu întrebări deschise sau întrebări care permit mai mult de un singur raspuns corect, precum si probele care le permit sa-si demonstreze aptitudinile creative si sa construiasca obiecte cu utilizari practice. Ei trebuie sa fie constienti de trecerea timpului si trebuie sa aiba grija la felul în care-l administreaza atunci când dau un test, pentru ca au tendinta de a se implica în lucruri, de a pierde notiunea timpului si de a nu termina toate sarcinile. Pot sa ia, de asemenea, decizii rapide fara sa se gândeasca la rezultatele lor pe termen lung. Ei trebuie sa evite sa dea raspunsuri atot-stiutoare sau prea pline de sine, care ar putea avea ca rezultat note proaste dar si frustrare.

7 Potentiale capcane

Elevii care prefera un stil Flexibil pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

- sa amâne începerea unei lucrari în clasa;
- fie ajutati sa-si înceapa lucrarea si sa li se dea recompense suplimentare pentru predarea lucrării la timp sau chiar înainte de timpul stabilit; ei devin adesea absorbiti de munca lor dupa ce au început;

7 Potentiale capcane (cont.)

Elevii care prefera un stil Flexibil pot:

Pentru a minimiza aceasta problema este necesar:

○ sa consume mult timp si energie încercând sa se descurce totusi cu regulile care trebuiesc urmate;	○ sa își directioneze energia catre proiecte care le fac placere; ei pot fi alesi sa fie printre cei care vegheaza la aplicarea anumitor reguli astfel încât sa înțeleaga mai bine de ce structurarea si ordinea pot fi folositoare;
○ sa nu se sinchiseasca de regulile privind ordinea si formalismul;	○ sa primeasca anumite recompense sau laude atunci când respecta totusi aceste principii;
○ sa invadeze teritoriul colegilor lor care adera la stilul Organizat;	○ sa învețe despre diferentele de temperament, astfel încât sa pretuiasca diversitatea si sa înțeleaga nevoia de previziune, structura si ordine a colegilor lor Organizati;
○ sa para necuvinciosi si uneori chiar batjocoritori cu cei din jur;	○ sa învețe despre diferentele de temperament si sa ajunga sa îi pretuiasca pe cei din jur si daca sunt altfel; profesorul trebuie sa le arate cu tact cum s-ar simti ei daca altii ar râde de ei;
○ sa esueze în realizarea partii lor dintr-un proiect de grup;	○ sa fie încurajati sa lucreze în cadrul grupului pentru a trasa responsabilitatile, pentru a stabili termenele limita si pentru a evalua contributia fiecarui membru, mai degraba decât ca aceste activitati de planificare sa fie realizate de catre profesor;
○ sa îi împiedice pe cei din jur sa își faca treaba;	○ sa fie anuntati care sunt prioritatile în folosirea materialelor, a resurselor si a spatiului în clasa si ca daca nu coopereaza cu grupul lor de lucru, grupul va avea libertatea de a-i exclude prin vot;
○ sa supere sau sa nemultumeasca pe cei din jur cu surprizele lor;	○ sa învețe despre temperament pentru a înțelege de ce altii se supara; profesorul poate de asemenea sa le permita un numar fix de surprize si sa le ceara sa faca un serviciu acelor colegi pe care i-au suparat, dupa ce au depasit acest numar;
○ sa para atât de împrastiati încât ceilalti sa nu mai fie atenti deloc la ideile si opiniile lor;	○ sa fie încurajati sa gaseasca o tema care le place cu adevarat si careia i se vor dedica pentru un timp, sau ei pot fi încurajati sa desfasoare activitati individuale, astfel încât comportamentul lor sa nu-i afecteze pe cei din jur în asa de mare masura;
○ sa dezamageasca pe altii prin faptul ca nu își tin promisiunile;	○ sa fie încurajati sa faca putine promisiuni si sa lucreze mult pentru a le putea îndeplini pe acestea;
○ sa depuna doar efort minim, suficient pentru a se strecura printre cerintele scolare;	○ sa fie încurajati sa gaseasca un subiect ce le place într-adevar, astfel încât sa îl studieze în amanunt si sa le fie permis sa primeasca credite suplimentare pentru aceasta munca, daca e bine facuta;
○ sa devina clovnii clasei, în special daca au si o preferinta pentru stilul Extravert;	○ sa fie ajutati sa identifice modalitati mai constructive de a atrage atentia;
○ sa renunte la scoala cât de curând pot face acest lucru.	○ sa fie încurajati sa participe la activitati cât mai diverse, cum ar fi atletism, cursuri de muzica, programe educationale alternative si la cursuri cu un profesor sau un antrenor de care le place; profesorii pot scoate în evidenta beneficiile concrete, practice si pe termen scurt alte educatiei.

ANALIZA COMBINATIILOR DE STILURI

i

Sectiunea de "Analiza a Combinatiilor de Stiluri" contine o descriere mai aprofundata a preferintelor si comportamentelor care sunt caracteristice pentru elevul evaluat, atunci când sunt considerate simultan toate preferintele sale temperamentale.

Descrierile din aceasta sectiune sunt cu atât mai corecte si mai valabile pentru elevul evaluat cu cât preferintele acestui elev pentru toate cele patru stiluri incluse sunt mai puternice. Va rugam sa consultati sectiunea denumita "Rezumatul preferintelor" pentru a vedea care este puterea fiecarei preferinte, pentru elevul evaluat. Informatiile din aceasta sectiune ar trebui interpretate exclusiv pe baza discernamântului profesional al unui specialist.

Informatiile din aceasta sectiune sunt organizate în noua paragrafe separate.

1

Primul paragraf discuta unele din "Caracteristicile Generale" ale elevilor care au respectiva combinatie de preferinte, enumerand si o parte din cele mai vizibile comportamente, atitudini, interese si valori asociate.

2

Al doilea paragraf discuta felul în care elevii cu aceasta preferinta se comporta în "Relatiile sociale", felul în care se înțeleg cu cei din jur, în special cu colegii si profesorii lor. Sunt discutate orientarea sociala, preferintele sociale, prezenta sociala etc.

3

Al treilea paragraf discuta câteva din posibilele comportamente ale elevilor cu respectiva preferinta în ceea ce priveste "Relatiile familiale" adica felul în care obisnuiesc sa se relateze cu parintii, fratii si surorile, ori cu alti membri ai familiei. De asemenea se discuta felul în care acesti elevi privesc sarcinile care le revin în gospodarie si sunt facute sugestii cu privire la felul în care acesti elevi afecteaza mediul familial si sunt în schimb afectati de el.

4

Al patrulea paragraf priveste unele aplicatii ce tin de "Rezolvarea temelor pentru scoala" pentru elevii cu respectiva preferinta, în special concentrându-se pe climatul, abordarea, subiectele, temele si situatiile la care acesti elevi reactioneaza cel mai bine. În plus, acest paragraf atrage atentia asupra unora din situatiile la care elevii cu respectiva preferinta nu reactioneaza prea bine.

5

Al cincilea paragraf discuta "Mediul clasei" care este optim pentru dezvoltarea pozitiva a elevilor care sunt caracterizati de respectiva preferinta, în special concentrându-se asupra dorintei de a lucra individual sau în grup, asupra aranjarii clasei, a flexibilitatii acesteia, a nivelului de zgomot si de activitate, a preferintei pentru anumite materiale sau instrumente didactice etc.

6

Al saselea paragraf discuta chestiuni legate de "Recunoastere si feedback". Elevi cu anumite combinatii de preferinte doresc sa fie recunoscuti, apreciati si recompensati pentru anumite comportamente, atitudini si valori. Doresc sa fie priviti de ceilalti în anumite moduri si vor reactiona mai bine la feedback primit în anumite modalitati.

7

Al saptelea paragraf discuta "Testele" la care acesti elevi au cele mai bune performante. Anumiti elevi, cu anumite preferinte, se descurca mai bine la teste standardizate, pe când altii sunt mai buni la eseuri, la proiecte voluminoase sau la teste grila. Anumiti elevi, cu anumite preferinte, tind sa se concentreze si sa lucreze meticulos, pe când altii tind sa se grabeasca si sa termine mai repede testele. Acest paragraf descrie asadar comportamentul de examinare al acestor elevi, discutând si posibile puncte slabe.

8

Al optulea paragraf descrie "Ocupatiile posibile" spre care acesti elevi sunt atrasi. Desigur, persoane cu orice preferinta temperamentala pot avea succes în orice ocupatie. Cu toate acestea, anumite ocupatii tind sa atraga persoane cu o anumita combinatie a preferintelor, iar o parte din aceste ocupatii vor fi enumerate în aceasta sectiune.

9

Al noualea si ultimul paragraf discuta potentialele "Capcane" pentru elevii care au respectiva preferinta, adica problemele cele mai uzuale care pot sa apara în clasa, în comportamentul lor. De asemenea sunt descrise unele din modalitatile în care profesorii, parintii sau colegii pot contracara aceste capcane.

Extravert-Practic-Rational-Flexibil

1 Caracteristici generale

Elevii care se încadrează în aceste stiluri:

- iubesc distractia și se bucura de fiecare moment;
- sunt foarte prietenosi și deschisi;
- iubesc libertatea;
- au o preferință accentuată pentru a fi implicați în multe activități;
- sunt interesați de jocurile fizice, de sporturi, atletism etc.;
- preferă activitățile practice, care le cer participarea directă;
- sunt pragmatici și plini de resurse;
- sunt plini de energie;
- spun altora exact ceea ce simt;
- sunt orientați spre prezent și nu spre trecut sau spre viitor;
- au intuiție;
- iubesc activitățile care implică jocurile de rol sau teatrul;
- sunt capabili să creeze un plan nou atunci când cele vechi sunt date peste cap;
- sunt capabili să analizeze cu grijă, dar mai ales să sintetizeze datele unei probleme, atunci când sunt

2 Relații sociale

Elevii care se încadrează în aceste stiluri practică diferite sporturi și se simt bine când pot participa la varii activități artistice, cum ar fi muzica sau teatrul și astfel își pot face mulți prieteni. În relațiile lor de prietenie sunt orientați pe acțiune și pe distracție. Au o atitudine principial egalitară și tind să îi accepte pe ceilalți așa cum sunt, dar preferă prietenii care presupun puține obligații. E posibil să nu se împrietenească cu oameni care au probleme sau să renunțe la prietenii care devin prea complicate. Pot fi foarte directi uneori și pot rani sentimentele altora. Acești elevi aduc râsete și distracție în tot ceea ce fac. Pot să știe multe glume și pot fi capabili să îi distreze pe ceilalți. Pot iniția activități placute pentru ei și pentru prietenii lor; sunt sufletul petrecerii și pot oricând să renunțe la munca pentru a începe o petrecere. Uneori ei sunt interesați de activități pe care adulții le vad ca fiind dubioase, poate chiar periculoase.

3 Relații familiale

Elevii care sunt caracterizați de aceste trăsături temperamentale sunt veseli și îi pot înveseli pe membrii familiei cu glumele și cu umorul lor. Se simt bine în familie și tind să îi accepte pe membrii familiei așa cum sunt, fără să îi prezeze să se conformeze regulilor sau așteptărilor personale. Sunt atrași în mod deosebit de activitățile spontane, lipsite de monotonie, de aventuri și de activități periculoase. Dacă membrii familiei pot să facă din căminul lor o sursă de distracție și amuzament, atunci acești elevi vor fi mai puțin înclinați să participe la activități riscante. Totuși, acești elevi pot fi o sursă constantă de îngrijorare pentru părinți. E posibil să se implice atât de mult în ceea ce fac, încât să uite să sune acasă pentru a spune unde se afla, sau să uite chiar să ajungă acasă la ora stabilită. Au nevoie de libertate și au nevoie să li se ofere posibilitatea să aleagă. Este posibil să nu respecte regulile familiei dacă acestea li se par constrângătoare. Dar respectă regulile, dacă li s-a oferit posibilitatea de a negocia respectivele reguli cu părinții. Familia îi poate ajuta să înțeleagă faptul că, dacă sunt responsabili și își îndeplinesc sarcinile ce le revin, regulile sunt de fapt modalități de a-și câștiga libertatea.

4 Rezolvarea temelor pentru școală

Elevii care se încadrează în aceste stiluri învătă mai bine atunci când:

- participă la o muncă activă și practică, așa cum ar fi jocul de rol, dramatizări sau proiecte;
- studiază subiecte practice;
- le sunt date variante din care să aleagă și li se permit alegeri pentru activitățile practice;
- lucrează în grup;
- participă la activități care sunt recompensate imediat;
- au teme, lecții care pot transforma învățatul în distracție;
- le sunt date instrucțiuni și lecții clare, cu descrieri detaliate ale pașilor ce trebuie urmați;
- învătă prin metode practice, care le implică mai degrabă simțurile decât rațiunea.

4 Rezolvarea temelor pentru scoala (cont.)

Acesti elevi nu vor fi receptivi la:

- teorii si abstractiuni;
- un mediu pe care ei îl percep ca fiind prea structurat sau prea formal, prea militaros;
- sarcini scrise, teoretice si activitati care nu implica actiune directa din partea lor;
- proiecte pe termen lung sau proiecte ale caror recompense se lasa asteptate mult timp.

5 Mediul clasei

Elevilor care se încadrează în aceste stiluri le place sa aiba multe variante pentru activitatile din clasa. Le plac activitatile cu participare activa, practice, cum ar fi artele si mestesugurile sau experimentele. Lucreaza mai bine daca au materiale didactice de calitate cu care sa interactioneze, precum si multe materiale brute. Pentru ca lectiile multimedia le solicita simturile si nu doar imaginatia, ei învata bine folosind computerele cu CD-ROM. Lucreaza mai bine într-o sala de clasa cu mobilier mobil, cu orar flexibil, precum si atunci când li se permite sa înceapa munca la o tema chiar imediat, sau în timp ce li se predau notiunile de baza pentru respectiva tema. Vor sa aiba acces usor la spatii si activitati recreationale si este bine sa aiba sansa de a avea acces macar în pauze la astfel de activitati care sa îi ajute sa își consume energia si sa se simta liberi.

6 Recunoastere si feedback

Acesti elevi doresc sa le fie recunoscut stilul special si sa fie apreciati pentru stilul lor, pentru atitudine, pentru creativitate si vor sa stie ca cei din jur le apreciaza fлерul. Simt nevoia sa fie recunoscuti si sa fie laudati în public. Pentru ca sunt orientati catre prezent le place ca recompensa pentru munca reusita, pentru succese sau pentru activitatile finalizate sa le fie data imediat. Pot fi motivati sa își petreaca timpul cu sarcini care nu îi atrag, daca li se permite sa își aleaga singuri activitatea pe care o vor desfasura dupa ce își vor termina munca impusa. Când evenimente neasteptate dau peste cap planurile, structurile si orarele, profesorul le poate solicita ajutorul pentru a gasi solutii. În asemenea situatii, de obicei, acesti elevi se descurca foarte bine.

7 Teste si examene

Acestor elevi le plac testele de performanta si toate testele care implica actiunea. Daca profesorul poate include în notare si teste de performanta sau proiecte speciale, practice, atunci acesti elevi au o sansa mai buna de a-si demonstra abilitatile. La lucrarile scrise se vor descurca mai bine atunci când întrebările cer raspunsuri scurte, sau alegeri multiple, sau de tipul adevarat-fals, pentru ca de obicei au o memorie buna si își reamintesc usor informatiile pe care le-au învățat. Sunt mai puțin înclinati spre subiecte care par academice, prefera subiectele care sunt aplicabile si e posibil sa nu aloce prea mult timp studiului subiectelor academice sau teoretice. Ei traiesc în prezent si pot avea probleme în a-si planifica un timp suplimentar de studiu pentru un examen, sau o examinare care va urma la un anumit moment. Testarile frecvente, bazate pe un volum mic de materiale (de exemplu testele din tema pentru acasa sau testele bazate pe materia ultimului curs) le dau acestor elevi o mai buna sansa de a-si demonstra cunostintele. E posibil sa aiba nevoie de ajutor în gestionarea timpului pentru a termina testele.

8 Posibile ocupatii

De principiu, orice persoana, indiferent de tipul ei temperamental, indiferent de preferintele pentru un stil sau altul, poate avea succes în orice ocupatie. Totusi, unele ocupatii tind sa atraga un anumit tip de oameni, persoane cu o anume combinatie de preferinte. Elevii cu aceasta combinatie de preferinte sunt atrasi deseori de urmatoarele meserii: divertisment si arte, vânzari, constructii, munca agricola, mestesugurile sau alte meserii care implica munca fizica, diplomatia, sau ocupatiile umaniste care implica medierea si negocierea.

9 Capcane

Elevii care sunt caracterizati de aceste trasaturi temperamentale este posibil:

- sa deranjeze clasa cu nevoia lor constanta de actiune;
- sa investeasca mai multa energie în încercările de a ocoli regulile decât în realizarea activitatilor productive;
- sa se axeze pe detalii si sa piarda din vedere conceptul general, principiile sau obiectivele majore ale activitatii în care sunt implicati;
- sa îi supere sau jigneasca pe ceilalti prin comentariile lor directe;
- sa se implice atât de mult în sporturi sau alte activitati distractive, încât nu își termine temele.

MODUS OPERANDI

1 RASPUNSURI LA ITEMI

(1): 'a'	(16): 'a'	(31): 'a'	(46): 'b'	(61): 'b'
(2): 'b'	(17): 'b'	(32): 'a'	(47): 'a'	(62): 'a'
(3): 'a'	(18): 'a'	(33): 'b'	(48): 'b'	(63): 'a'
(4): 'b'	(19): 'a'	(34): 'a'	(49): 'a'	(64): 'b'
(5): 'b'	(20): 'a'	(35): 'b'	(50): 'a'	(65): 'a'
(6): 'b'	(21): 'b'	(36): 'b'	(51): 'a'	(66): 'b'
(7): 'a'	(22): 'a'	(37): 'b'	(52): 'b'	(67): 'b'
(8): 'a'	(23): 'b'	(38): 'a'	(53): 'a'	(68): 'b'
(9): 'a'	(24): 'a'	(39): 'a'	(54): 'b'	(69): 'a'
(10): 'a'	(25): 'b'	(40): 'a'	(55): 'a'	
(11): 'b'	(26): 'b'	(41): 'a'	(56): 'b'	
(12): 'a'	(27): 'a'	(42): 'b'	(57): 'b'	
(13): 'b'	(28): 'b'	(43): 'a'	(58): 'a'	
(14): 'a'	(29): 'a'	(44): 'b'	(59): 'b'	
(15): 'b'	(30): 'b'	(45): 'a'	(60): 'a'	

2 STATISTICI GENERALE

de raspunsuri 'A': 37 din 69 (53.62%)

de raspunsuri 'B': 32 din 69 (46.38%)

de raspunsuri lipsa: 0 din 69 (0.00%)

3 SCORURI BRUTE

Scala	Extravert-Introvert	Practic-Imaginativ	Rational-Emotional	Organizat-Flexibil
Scor brut	12	-10	6	-15
Raspunsuri lipsa	0	0	0	0

© Thomas Oakland, PhD. Toate drepturile sunt rezervate, asupra testului si a tuturor accesoriilor.

Nici o parte a acestui test, foi de raspuns, caiet de testare sau raport asociat nu poate fi tiparita sau reprodusa prin orice forma, electronic, mecanic sau fotografic, nu poate fi tradusa si nu poate fi inclusa în vreun sistem de stocare a informatiei sau folosit pentru a tipari sau reproduce o interpretare electronica, fara permisiunea prealabila si expresa în scris a autorului sau a distribuitorului national autorizat.

Distribuit în România sub licenta de D&D Consultants Grup, SRL.

D&D Consultants Grup, SRL
Strada Zambilelor nr. 41, Sector 2, Bucuresti, ZIP 023782
Tel/Fax (+4) 021 242 89 63

Acest test nu poate fi revândut, sublicentiat, redistribuit sau în orice alt mod transferat sau folosit în orice modalitate de orice alta parte decât persoana sau entitatea careia i-a fost licentiat. Orice violare a acestei prevederi va duce la anularea automata a licentei si va pune partile implicate în culpa în conformitate cu legea drepturilor de autor.